

องค์ความรู้ประสบการณ์จริง งานส่งเสริมการเกษตร

ของ

นางสมศรี เขยชม

ความนำ

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานในสังกัดกรมส่งเสริมจนจะถึงกำหนดเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมเวลาปฏิบัติราชการทั้งสิ้น ๓๗ ปี ในโอกาสที่จะเกษียณอายุราชการ ใคร่ขอฝากข้อคิดจากประสบการณ์การปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในพื้นที่รุ่นหลังจะได้นำไปพิจารณาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามที่เหมาะสมต่อไป

แนวทางที่ยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

พี่ไป บอกว่า นอกจากพื้นฐานความรู้ทางวิชาการที่ได้จากการศึกษาและการฝึกอบรมโดยหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งเป็นเรื่องปกติของการปฏิบัติราชการโดยทั่วไปแล้ว สิ่งที่ข้าพเจ้ายึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ๆ มี สามเรื่อง คือ ๑) การปฏิบัติงานโดยบุคลิกภาพของตนเอง ๒) ความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและเกษตรกรผู้รับบริการและ ๓) การปฏิบัติงานเชิงรุก แบบถึงลูกถึงคน ซึ่งทั้งสามเรื่องนี้มีความต่อเนื่องเกี่ยวพันกัน ดังละเอียดต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติงานโดยบุคลิกภาพของตนเอง พี่ไป มีความเชื่อส่วนตัวว่าการปฏิบัติงานโดยที่ต้องคิดพูด หรือ ทำ ในสิ่งที่ขัดแย้งกับบุคลิกภาพของตนเองมากเกินไปจะสร้างความลำบากใจให้กับตนเองและเพื่อนร่วมงาน รวมถึงจะเป็นการไม่จริงใจต่อตนเองและผู้อื่น

พี่ไปจบการศึกษาทางด้านเกษตร จะฝึกให้ผู้เรียนมีความอดทน ตีดิน สู้งานและลำบากลำบาก ประกอบกับโดยพื้นฐานข้าพเจ้าเติบโตมาโดยที่ต้องขยันอดทน และสู้งาน จึงทำให้หล่อหลอมให้เป็นคนเข้มแข็ง มีนิสัยตรงไปตรงมา ไม่ยอมรับในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้บริการแก่เกษตรกร จึงเป็นงานที่สอดคล้องกับความถนัดและนิสัยของตนเอง และพี่ไปมีความเห็นส่วนตัวจากประสบการณ์ว่าการให้บริการและความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่เป็นชาวบ้านในลักษณะที่มีความเป็นวิชาการ หลักวิชา และการใช้ภาษาที่เป็นทางการจะทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับเกษตรกร มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และตรงไปตรงมาอธิบายเรื่องราวทางวิชาการซึ่งเป็นเรื่องยากให้เกษตรกรเข้าใจได้ง่าย ไม่ยึดติดหลักการ หรือกฎเกณฑ์ตามหน้าหนังสือ หรืองานวิจัยแต่ยึดหลักความเป็นจริงที่ถูกต้อง

สอดคล้องกับหลักวิชาการ ทำให้ได้รับความร่วมมือ การยอมรับจากเกษตรกร ก็สามารถแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร และแก้ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของตนเองได้ง่ายขึ้น

๒. ความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและเกษตรกรผู้รับบริการ

คือความจริงใจ ที่มีให้ผู้อื่น ความจริงใจนี้ไม่ได้หมายถึงการเอาอกเอาใจ แต่หมายถึงการปฏิบัติที่ตรงไปตรงมา พูด หรือบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่เสแสร้ง ไม่อ้อมค้อม ทำให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

สำหรับเกษตรกร และชาวบ้านในพื้นที่ การใช้การพูดที่ตรงไปตรงมา ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง สามารถแก้ปัญหาและสร้างความรู้ความเข้าใจได้ง่ายกว่า

การให้ความจริงใจ ประกอบกับบุคลิกภาพที่คล่องแคล่วทะมัดทะแมง การเข้าถึงชุมชนเกษตรกรอย่างเรียบง่าย เป็นกันเอง ใกล้ชิดใช้คำพูดตรงไปตรงมา ตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม สร้างความรู้สึกไว้วางใจให้แก่เกษตรกร

ผู้รับบริการช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นตลอดช่วงเวลาหลายปีของการปฏิบัติงาน

๓. การปฏิบัติงานเชิงรุก แบบถึงลูกถึงคน

การลงพื้นที่สม่ำเสมอ ช่วยให้พี่ไปสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างราบรื่น และมีความสุขในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหาให้เกษตรกรได้ตรงประเด็น ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้ตรงจุด

ข้อคิดที่ได้จากการปฏิบัติงาน

พี่ไปขอฝากในโอกาสที่จะเกษียณอายุราชการ ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเองช่วยให้มีความสุขในการปฏิบัติงาน และช่วยให้ปฏิบัติงานได้สะดวก

๒. การประยุกต์หลักวิชาการให้มีความเรียบง่าย เข้าใจง่าย ด้วยภาษาของชาวบ้าน จะทำให้เกษตรกรเข้าใจและยอมรับมากกว่าการใช้หลักวิชาการโดยไม่ปรับให้เข้ากับสภาพจริงของชาวบ้าน

๓. การให้ความเป็นมิตร เป็นกันเองและปรารถนาดีต่อชาวบ้านเกษตรกร และยึดมั่นในความถูกต้อง จะช่วยให้ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานและให้ความเกรงอกเกรงใจ

๔. การปฏิบัติงานลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานเชิงรุก คลุกคลีกับพื้นที่ จะช่วยให้การปฏิบัติงานสะดวกขึ้น ได้ข้อมูลที่เป็นจริง สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของตนเองและหน่วยงานได้

๕. ความจริงใจต่อกันและการสื่อสารที่เป็นกันเอง ตรงไปตรงมา จะทำให้บรรยากาศการปฏิบัติงานราบรื่น ทั้งในสำนักงานและในระดับพื้นที่

คติประจำตัว “ที่ไหนมีความเมตตา ที่นั้นย่อมไร้ศัตรู”

(นางสมศรี เขยชม)